

David Rees AS / MS
Cadeirydd, y Pwyllgor Craffu ar Waith y Prif Weinidog /
Chair, Committee for the Scrutiny of the First Minister
Bae Caerdydd / Cardiff Bay
Caerdydd / Cardiff
CF99 1SN

15 Chwefror 2024

Annwyl David,

Rwy'n ysgrifennu mewn ymateb i'ch llythyr dyddiedig 17 Ionawr 2024 yn gofyn am ragor o wybodaeth yn dilyn sesiwn y Pwyllgor Craffu ar 8 Rhagfyr 2023.

Cadw'n gynnes a chael bwyta'r gaeaf hwn

Nododd y Pwyllgor y rhesymau a roddwyd mewn perthynas â'r llithriadau yn y rhaglen hon, a byddai'n croesawu unrhyw wybodaeth bellach a allai fod ar gael am y llithriadau hyn. At hynny, byddai'r Pwyllgor yn croesawu sicrwydd bod y rhaglen yn cynnal gwaith gwahanol i gynlluniau Llywodraeth y DU.

Y Rhaglen Cartrefi Clyd yw'r unig raglen ôl-osod cartrefi wedi'i hariannu'n llawn gan y llywodraeth yn y DU, sydd wedi darparu cymorth di-dor i gartrefi incwm isel ers dros ddegawd.

O ystyried cymhlethdod y gwasanaethau sy'n cael eu caffael i gyflawni'r cynllun hwn, roedd angen mwy o gamau sicrwydd yn y broses werthuso, gan arwain at fethu â chadw at yr amserlen gaffael. Mae'r risg fach a grëir gan yr oedi hwn yn cael ei gwrthbwyso'n llwyr gan y risg is o her gyfreithiol, a allai fod wedi difetha'r rhaglen gyfan. Cyn y Nadolig, cytunodd y Gweinidog Newid Hinsawdd i symud y broses gaffael i'r cam nesaf a chyhoeddwyd y llythyrau'n nodi'r canlyniadau i'r holl gynigwyr ar 2 Ionawr. Mae'r cyfnod segur o 10 diwrnod a'r terfyn amser statudol o 30 diwrnod ar gyfer dechrau achos i herio'r broses gaffael bellach wedi mynd heibio heb i unrhyw her gael ei chyflwyno.

Mae swyddogion yn awr yn cwblhau telerau'r contract ar gyfer y gwasanaethau cymhleth hyn ac mae'r gweithgarwch i roi'r cynllun ar waith wedi dechrau ochr yn ochr â hynny. Rydym ar y trywydd iawn i'w roi ar waith ar 1 Ebrill, fel y nodwyd gan y Gweinidog Newid Hinsawdd ar sawl achlysur.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Mark.Drakeford@llyw.cymru
Correspondence.Mark.Drakeford@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn y Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth Gymraeg sy'n dod i law yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Mae swyddogion yn gweithio gyda'n contractwyr, awdurdodau lleol a phartneriaid eraill i sicrhau bod y cynllun newydd, a arweinir gan y galw, yn ategu cynlluniau effeithlonrwydd ynni a thlodi tanwydd eraill sydd ar waith ledled Prydain Fawr. Bydd gan ein gwasanaethau cynghori rôl bwysig o ran deall amgylchiadau eu cleient a'u cefnogi i gael mynediad at y cynllun mwyaf priodol ar gyfer eu hanghenion. Mae ein gwasanaethau cymorth yn y cartref yn rhoi'r hyder i gartrefi mewn tldi tanwydd wneud y newidiadau i ddyfodol glanach, sy'n defnyddio ynni'n fwy effeithlon.

Byddai'r Pwyllgor yn croesawu rhagor o wybodaeth am unrhyw drafodaethau y mae Llywodraeth Cymru wedi'u cael ag awdurdodau lleol o ran y rhaglen EcoFlex a chadarnhad ynghylch a fyddai awdurdodau lleol yn gallu elwa o'r rhaglen pe baent yn mabwysiadu dull rhanbarthol, fel sydd wedi digwydd yn Ne Cymru.

Cyfarfu swyddogion â chynrychiolwyr awdurdodau lleol a Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru yn fwyaf diweddar ar 25 Ionawr i drafod y cynnydd sy'n cael ei wneud ar LA Flex y Cynllun Rhwymedigaeth Cwmnïau Ynni (ECO). Rydym wedi bod yn gweithio gyda'n gilydd i dyfu cynnig LA Flex y Cynllun ECO ac roedd y cyfarfod hwn yn gyfle i'r awdurdodau roi adborth ar gynnydd a materion, rhannu arferion da, a nodi'r meysydd lle mae angen targedu cymorth pellach.

Bellach, mae gan 19 awdurdod lleol gynlluniau gweithredol ar lefelau aeddfedrwydd amrywiol, tra bydd gan yr awdurdodau sy'n weddill gynlluniau ar waith cyn bo hir. Mae llawer o enghreifftiau o awdurdodau lleol yn cydweithio. Er enghraifft, mae awdurdodau ym Mhrifddinas-Ranbarth Caerdydd wedi gweithio gyda'i gilydd, gan wireddu manteision dull rhanbarthol o weithio. Mae tystiolaeth hefyd o drosglwyddo gwybodaeth rhwng awdurdodau.

Fodd bynnag, gallai dull rhanbarthol, mewn rhai achosion, llesteirio awdurdodau lleol sy'n gallu symud yn gyflymach ar eu pen eu hunain ac felly mae'n iawn i ystyried pob achos yn unigol. Ein blaenoriaeth yw sicrhau darpariaeth lawn ledled Cymru cyn gynted â phosibl, i sbarduno cymaint o gymorth â phosibl a sicrhau bod cymorth ar gael i'r rhai sydd ei angen fwyaf.

Byddai'r Pwyllgor yn croesawu'r wybodaeth ddiweddaraf am yr amserlenni a ragwelir ar gyfer adolygiad Ofgem o daliadau sefydlog, yn enwedig mewn perthynas â Gogledd Cymru, sydd â thaliadau sefydlog uwch na'r cyfartaledd.

Rydym wedi cyhoeddi ein hymateb i adolygiad Ofgem o daliadau sefydlog <https://www.llyw.cymru/galwad-ofgem-am-fewnbwn-ar-daliadau-sefydlog-ymateb-llywodraeth-cymru>. Rydym yn deall bod Ofgem wedi cael nifer mawr iawn o ymatebion ac y bydd dadansoddi'r rhain yn cymryd cryn dipyn o amser. Rydym wedi gofyn am drafodaethau pellach gydag Ofgem, ynghylch eu hamcangyfrif o effaith unrhyw newidiadau posibl i'r polisi, a awgrymodd y byddai newid costau o daliadau sefydlog i gostau cyfeintiol yn niweidiol i gwsmeriaid Cymru. Yn y cyfamser, byddwn yn parhau i bwysio am ddatrysiaid sy'n deg i gartrefi incwm isel a defnydd isel, ac nad yw'n parhau i roi cartrefi dan anfantais yn y Gogledd.

Y Cytundeb Cydweithio

Dyma ofyn ichi ddarparu manylion y symiau cyllid a ddyrannwyd i bob un o'r 13 maes, yng nghyllidebau 2022-23, 2023-24 a 2024-25, yn ogystal â rhoi gwybod ym mha Brif Grwpiau Gwariant, a'r Llinellau Gwariant yn y Gyllideb, y mae'r cyllid hwn wedi'i gynnwys. Gwnaethoch gyfeirio sawl gwaith at gyllid yn cael ei

neilltuo a'i fonitro ar gyfer tanwariant posibl, felly mae'n debyg y gellir ei fesur fel hyn.

Gweler y tabl yn Atodiad A sy'n nodi manylion diweddaraf y dyraniadau ar gyfer y tri maes ar ddeg gyda chyllid ynghlwm wrthynt fel rhan o'r Cytundeb Cydweithio. Mae hefyd yn cynnwys y Llinellau Gwariant yn y Gyllideb cysylltiedig y mae'r dyraniadau hyn yn eistedd ynddynt.

Caiff gwariant yn erbyn y dyraniadau hyn ei fonitro'n rheolaidd a lle ceir cytundeb ar y cyd rhwng yr Aelodau Dynodedig a Gweinidogion Llywodraeth Cymru, gellir defnyddio unrhyw danwariant ar gyfer meysydd sydd o fewn y Cytundeb Cydweithio, gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i'r tri maes ar ddeg y dyrannwyd cyllid iddynt, neu ar gyfer blaenoriaethau eraill fel costau byw neu wasanaethau cyhoeddus. Cytunir ar yr holl newidiadau rhwng y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol a'r Aelod Dynodedig Arweiniol fel aelodau o Bwyllgor Cyllid y Cytundeb Cydweithio.

Fel y nodir yn nogfen y Gyllideb Ddrafft, bydd rhai agweddau ar y Cytundeb Cydweithio yn parhau i gael eu cyflawni y tu hwnt i ddiwedd blwyddyn ariannol 2024-25. Mewn achosion o'r fath, a phan fo cyllid wedi'i ailbroffilio i sicrhau bod yr ymrwymadau hyn yn cael eu cyflawni, byddwn yn gweithio ar y cyd â'r Aelod Dynodedig Arweiniol i sefydlu mecanwaith i sicrhau bod trefniadau llywodraethiant priodol ar gyfer yr ymrwymiad ariannol parhaus hwn. Nid yw'r tabl hwn yn cynnwys y dyraniadau hynny.

Dylid nodi'r pwyntiau canlynol wrth ystyried y tabl yn atodiad A:

1. Mae tabl dyraniadau'r Cytundeb Cydweithio yn ddogfen weithredol sy'n cael ei diweddarau yn ôl yr angen. Mae dyraniadau'n cynrychioli cynlluniau ariannol sydd wedyn yn cael eu gweithredu a'u diweddarau drwy gydol y flwyddyn ariannol.
2. Mae'r tabl yn cynnwys manylion ynghylch dyraniadau'r Cytundeb Cydweithio ac yn nodi ym mha Llinellau Gwariant yn y Gyllideb y mae'r rhain yn eistedd ynddynt. Ar y sail hon, nid ffigurau alldro gwariant terfynol yw'r rhain, ac nid ydynt yn cynrychioli cyfanswm y Llinellau Gwariant yn y Gyllideb. Fe'u darperir i'r Pwyllgor ar sail eithriadol, at ddibenion yr ymateb hwn.
3. Mae ffigurau 2022-2023 yn dangos dyraniadau wedi'u cynllunio ar 6 Mawrth 2023.
4. Mae dyraniadau 2023-2024 a 2024-2025 yn adlewyrchu'r cynlluniau wedi'u diweddarau ar gyfer 2023-2024 a gyhoeddwyd ar 17 Hydref 2023 a'r cynlluniau ar gyfer Cyllideb Ddrafft 2024-2025 a gyhoeddwyd ar 19 Rhagfyr 2023.

Yn gywir,

MARK DRAKEFORD

Atodiad A: Y Cytundeb Cydweithio – Dyraniadau Cyllideb wedi'u Cynllunio

Eitem yr ymrwymwyd iddi	Refeniw £m						Cyfalaf £m			
	Prif Grŵp Gwariant (MEG)	Llinell Wariant yn y Gyllideb (BEL)	22-23	23-24	24-25	Cyfanswm	22-23	23-24	24-25	Cyfanswm
Prydau Ysgol am Ddim	Y Gymraeg ac Addysg	5219	18.10	58.50	93.50	170.10	0.00	0.00	0.00	0.00
Gofal Plant (Dechrau'n Deg)	Y Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol	1087	9.40	35.16	37.28	81.84	0.00	0.00	0.00	0.00
Cwmni Adeiladu Cenedlaethol	Newid Hinsawdd	6410	0.10	1.33	1.40	2.83	0.00	0.00	0.00	0.00
Diogelwch Adeiladau	Newid Hinsawdd	2555	0.00	3.90	4.50	8.40	55.00	90.00	105.00	250.00
Cwmni Ynni Sero Net (Ynni Cymru)	Newid Hinsawdd	3770	0.05	2.47	3.48	6.00	0.00	2.00	20.00	22.00
Buddsoddiad cyfalaf a chydnerthedd cenedlaethol o ran llifogydd	Newid Hinsawdd	2230	8.00	16.00	24.00	48.00	34.00	34.00	34.00	102.00
Trafnidiaeth gyhoeddus - astudiaethau dichonoldeb	Newid Hinsawdd	2030	0.30	0.30	0.30	0.90	0.00	0.00	0.00	0.00
Yr Economi - Darlledu a chymorth ariannol i'r cyfryngau; Strategaeth Ddiwylliant	Yr Economi		5.00	4.52	9.25	18.77	0.89	2.92	4.55	8.36
<i>sy'n cynnwys: Darlledu</i>		3762	1.00	0.16	1.00	2.16	0.00	0.00	0.00	0.00
<i>Cymorth ariannol i'r cyfryngau</i>		3762	0.25	0.55	0.75	1.55	0.00	0.00	0.00	0.00

<i>Diwylliant</i>		6170 2700	2.65	3.81	7.50	13.96	0.89	2.92	4.55	8.36
Arfor	Yr Economi	3751	0.00	4.00	5.00	9.00	0.00	0.00	2.00	2.00
Y Coleg Cymraeg Cenedlaethol a'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol	Y Gymraeg ac Addysg	5164 6020	1.50	4.50	4.50	10.50		0.00		0.00
Iechyd Meddwl	Y Grŵp Iechyd a Gwasanaeth au Cymdeithas ol	230	0.35	1.70	3.00	5.05	0.46	2.00	4.00	6.46

1. Prydau ysgol am ddim i bawb 22-23 a 23-24 - mae cyllid cyfalaf hefyd wedi'i ddyrannu fel rhan o gyllideb y Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy.
2. Mae'r pennawd Diwylliant yn cynnwys dyraniadau cyllid sy'n ymwneud yn uniongyrchol ag ymrwymadau'r Cytundeb Cydweithio, lle mae angen cytundeb ar y cyd rhwng y Dirprwy Weinidog a'r Aelod Dynodedig.

